

MEROVINGISCH POTJE GEVONDEN IN 1825 TE HULTEN (GEMEENTE GILZE-RIJEN)

G. BEEEX

In de catalogus van de archeologische verzameling van het Provinciaal Genootschap (Holwerda en Smit 1917) staat op p. 69 onder nr. 600 beschreven: „Klein potje van grauw aardewerk met eenvoudige versiering door indrukken. De bovenrand is door moderne hand blijkbaar afgeslepen. Frankisch”.

In vergelijking met ander Merovingisch aardewerk is het potje nogal klein. De vorm is wat onregelmatig maar kan met enige goede wil toch wel dubbelconisch genoemd worden. Ook de grijze kleur en een horizontale reeks indrukken op de schouder hebben waarschijnlijk Holwerda doen besluiten om het als Frankisch te dateren. Er zijn ook geen kenmerken waardoor men het tot een andere periode kan rekenen.

Bij het tot stand komen van de monumentenwet in 1961 werd het van belang om de juiste plaats vast te stellen van alle archeologische monumenten. Het leek aanvankelijk uitzichtloos om de vindplaats van een potje dat in 1825 te Hulten was gevonden nog te achterhalen. In het aanwinstenboek van het Provinciaal Genootschap stond echter een nadere plaatsbepaling: „In de Hultensche Heide links van de weg Tilburg-Breda werd in 1825 een Frankische urn gevonden op een perceel toebehorende aan Mej. van Gils”.

Met weinig hoop op succes schreef ik een brief, met het verzoek om nadere inlichtingen, aan de burgemeester van Gilze-Rijen. Deze zond de brief door naar de streekarchivaris van de kring Oosterhout.

In tegenstelling met de archeoloog, die soms wekenlang moet spitten, kunnen archivariissen soms zeer snel gegevens naar boven halen zoals ik later nog dikwijls heb ervaren. Ook in dit geval kwam na enkele dagen in een brief dd. 26-1-1966 van de heer G.J. Rehm een verrassend antwoord: „Volgens de kadastrale legger bezat rond 1825, links van de weg Tilburg-Breda te Hulten, de weduwe van Cornelis van Gils een perceel heide sectie D.342. Het is het enige perceel met eigenaar Van Gils dat ik in deze omgeving aantrof. Het is thans in het bezit van de heer A.H.C. Klijs, Hultenseweg 1 te Hulten. Het perceel heeft thans sectie D.nr. 1467”.

De heer Rehm sloot nog een kaartje in waarop de vindplaats staat aangegeven. Dit perceel ligt op 150 meter ten westen van de Prinsenhoef. Deze hoeve was oorspronkelijk de woonplaats van de Heren van Hulten en bleef dat tot op het einde van de 14de eeuw toen de bezitting bij het Bredase domein werd gevoegd en later de naam Prinsenhoef kreeg.

Deze hoeve werd tijdens de laatste oorlog verwoest. Bij de herbouw werd een oude drinkwaterput gevonden, die was opgebouwd uit graszoden. Er werd middeleeuws aardewerk in aangetroffen.

Literatuur

Hermans, C.R. Noordbrabants Oudheden 1865, p. 54-55.

Holwerda, J.H. en Smit, J.P.W.A., Catalogus der archeologische verzameling van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant. 's-Hertogenbosch 1917.

Stroobant, L. La Taxandrie Préhistorique. Taxandria 1904-1905, p. 210.

Verhagen, J.H. Prehistorie en Vroege Geschiedenis van West-Brabant (p. 84). Bijdragen tot de studie van het Brabantse Heem. Deel 24. 1984.

Ypey, J. De verspreiding van Vroeg-Middeleeuwse vondsten in Nederland. Berichten van de Rijksdienst van het Oudheidkundig bodemonderzoek. 1959, p. 98-118 (zie p. 105).